

Εύξεινος Λέσχη (1972-1984)

Προτού καταγράψω τις εμπειρίες μου για την περίοδο που ήμουν διοικητικός παράγων στην Εύξεινο Λέσχη, θα ήθελα να αποτίσω φόρο τιμής σε αυτούς τους Ποντίους πρώτης γενιάς που ίδρυσαν την Εύξεινο Λέσχη Θεσσαλονίκης, επιτέλεσαν ένα τεράστιο έργο με μεγάλες υποδομές και έτσι μας παραδώσανε τα εχέγγυα να συνεχίσουμε εμείς οι νεότεροι. Συνέβαινε να είναι όλοι ευκατάστατοι, γι' αυτό και εγώ συνήθιζα να τους ονομάζω «ελίτ των Ποντίων». Με κίνδυνο να ξεχάσω κάποιον αποτολμώ να γράψω τα ονόματά τους: Θεοφύλακτος Θ. (πατέρας της Άννας Θεοφυλάκτου, η οποία διετέλεσε πρόεδρος της Μέριμνας Ποντίων Κυριών και αποτελεί πρότυπο ήθους, σοβαρότητας, εντιμότητας και υπευθυνότητας του ποντιακού Ελληνισμού), Κτενίδης Φ., Ανδρεάδης Θ., Μουμτζίδης Θ., Μουμτζίδης Α., Μουζενίδης Στ., Σιδηρόπουλος Ε., Συμεωνίδης Γ., Κιαγχίδης Χ., Αποστολίδης Α., Ιασωνίδης Π., Λυσαρίδης Χ. (πατέρας του Γιώργου Λυσαρίδη, ενός σοβαρού και ευσυνείδητου Ποντίου). Ο αείμνηστος Χ. Λυσαρίδης με τον οποίον και συνεργάστηκα σε ένα Δ.Σ., έπασχε από αρτηριακή πίεση και ερχόταν τακτικά στο ιατρείο μου – συνήθιζε δε να λέει: «η Ματσούκα είναι το άλας των Ποντίων». Ο αείμνηστος Χαρ. Κιαγχίδης κατά τη διάρκεια της προεδρίας του στο Δ.Σ. της Ευξείνου Λέσχης Θεσσαλονίκης (1972-1974) μου ζητούσε επανειλημμένα να γράψω νέους και νέες στην Εύξεινο Λέσχη, και ιδιαίτερα αυτούς που μόλις αποφοιτούσαν από διάφορες σχολές του πανεπιστημίου. Ήμασταν όλοι μαζί άτομα της δεύτερης γενιάς που οι γονείς μας παρά την οικτρή οικονομική τους κατάσταση μας έστειλαν να σπουδάσουμε γιατί προφανώς πίστευαν

ότι ο μόνος τρόπος να αλλάξουμε τον τρόπο ζωής μας ήταν να σπουδάσουμε στο πανεπιστήμιο. Δεκάδες ήταν οι νέοι και οι νέες που απεφοίτησαν από το πανεπιστήμιο. Αυτούς λοιπόν καλούσε ο αείμνηστος Κιαγχίδης να πλαισιώσουν τις τάξεις της Ευξείνου Λέσχης Θεσσαλονίκης λέγοντάς μου: «Παρχαρίδη, πρέπει να πραγματοποιήσεις μετάγγιση νέου αίματος στην Εύξεινο Λέσχη».

Έτσι ανέλαβα να πραγματοποιήσω την προτροπή αυτή του αειμνήστου Χαρ. Κιαγχίδη. Σε μια πρώτη φάση εγώ και ο αείμνηστος κουμπάρος μου Αλ. Αναστασιάδης εκλεγίκαμε στις εκλογές της 7ης Μαρτίου 1972 στο Δ.Σ. Ο Αλέξης που τον γνώρισα στην Εύξεινο Λέσχη και ήταν η καλύτερη γνωριμία που έκανα σε όλη μου τη ζωή, ήταν ένας άνθρωπος έντιμος, μειλίχιος, ταπεινός, προσηνής, με βαθιά μόρφωση γνωρίζοντας και 6 ξένες γλώσσες. Φλογερός πατριώτης και δίκαιος άνθρωπος, δούλευε ως καθηγητής στα Τ.Ε.Ι. και ως πολιτικός μηχανικός. Κατά τη διάρκεια της θητείας μας στο Δ.Σ. με πρόεδρο τον Κιαγχίδη πραγματοποιήθηκαν τα ακόλουθα: 1. Χορηγήθηκε από την τότε κυβέρνηση το ποσό των 15.000.000 δρχ. για την κατασκευή της οδού Ναούσης Ροδοχωρίου με προσωπικές ενέργειες του προέδρου. 2. Πραγματοποίηση φιλολογικού μνημοσύνου στη μνήμη του αείμνηστου Φίλωνα Κτενίδη. 3. Έκδοση της εφημερίδας το *Βήμα της Ευξείνου Λέσχης* όπου είχα την τιμή να είμαι στην Επιτροπή Σύνταξης. 4. Φιλοξένησε μέχρι 100 περίπου Κυπρίους φοιτητές και φοιτήτριες στο νεόκτιστο οικοτροφείο της Ευξείνου Λέσχης λόγω των δύσκολων συνθηκών διαβίωσης του κυπριακού Ελληνισμού εκείνη την εποχή. Επίσης απεστάλη μεγάλη ποσότητα ρουχισμού στον δοκιμαζόμενο προσφυγικό κυπριακό Ελληνισμό.

Πρότασή μου ήταν η ενεργοποίηση των Ποντίων επιστημόνων για να βοηθήσω το Δ.Σ. της Ευξείνου Λέσχης για παρεμβάσεις στα αρμόδια όργανα με σκοπό την ευρύτερη διδασκαλία της ιστορίας του ποντιακού Ελληνισμού σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης.

Το Δ.Σ. εκείνης της εποχής αλλά ιδιαίτερα ο πρόεδρος Χ. Κιαγχίδης πρωτοστάτησε ηθικά και υλικά στην ανιστόρηση της Ιεράς Μονής Αγίου Γεωργίου Περιστερώτα. Επίσης το Δ.Σ. ενίσχυσε οικονομικά την προσπάθεια ανιστόρησης της Ιεράς Μονής Αγίου Ιωάννου Βαζελώνας. Εδώ μπορώ να πω ότι βοήθησα και εγώ γιατί

η μονή θα ανιστορείτο σε περιοχή της Κοζάνης, της ιδιαίτερης μου πατρίδας, και συγκεκριμένα στο χωριό Άγιος Δημήτριος.

Ένα βέβαια από τα σπουδαιότερα έργα της εποχής ήταν η προσέγγιση των νέων και η εγγραφή τους στην Ευξείνο Λέσχη. Πρωτοστατώντας και εδώ, έγραψα δεκάδες νέους στη Λέσχη μεταξύ των οποίων τα μετέπειτα στελέχη αλλά και πρόεδροι Κώστας Γαβρίδης, Κώστας Αποστολίδης και Γιάννης Αποστολίδης και στελέχη όπως Γιώργος Πανίδης, Χρήστος Χιώτης, Γιώργος Αδαμίδης, Τριαντάφυλλος Ζυγαντιδής, Νικόλαος Ακριτίδης, Γιάννης Χριστοφορίδης, Κώστας Ακριτίδης, Αδάμ Παπαδόπουλος, Γιώργος Αδαμίδης, Θεόφιλος Ηλιάδης, Άγις Παπαδόπουλος, Χρυσούλα Τριανταφυλλίδου, Κώστας Ουσταμπασιδής (μετέπειτα τακτικός καθηγητής Γεωπονίας).

Στις αρχαιρεσίες της 20-7-1975 εξελέγην μέλος του Δ.Σ. και στον καταρτισμό σε σώμα εξελέγην γενικός γραμματέας του Δ.Σ. με πρόεδρο τον συνάδελφο ιατρό Δημήτρη Λαζαρίδη. Στο συμβούλιο αυτό εξελέγη ως μέλος και ο στενός μου φίλος, δικηγόρος Κώστας Γαβρίδης. Με τον τρόπο αυτό έγινε ένα είδος ανανέωσης γιατί εκτός από μένα και τον Γαβρίδη συνέχισε να συμμετέχει στο Δ.Σ. ο αείμνηστος Αλέξης Αναστασιάδης. Ο Λαζαρίδης υπήρξε ένας δυναμικός και μοντέρνος πρόεδρος. Θυμάμαι τότε το Δ.Σ. αποφάσισε να επισκεφθεί, με πρόταση του προέδρου, τους πρώην προέδρους της Ευξείνου Λέσχης. Ήταν ένα απόγευμα, καλοκαίρι με φοβερή ζέστη. Μαζευθήκαμε στα γραφεία της Ευξείνου Λέσχης για να επισκεφθούμε στη συνέχεια τον αείμνηστο Ανδρεάδη, πρώην πρόεδρο της Ευξείνου Λέσχης και ιδιοκτήτη της ομώνυμης μεγάλης κλινικής στην οδό Βενιζέλου, το καμάρι όλων των Ποντίων της Θεσσαλονίκης. Ο αείμνηστος Αλέξης ήρθε στη συνάντηση αυτή φορώντας πέδιλα με γυμνά πόδια λόγω της αφόρητης ζέστης και της ανάλογης ψυχοσύνθεσής του. Μια ένδυση που επιβεβαίωνε την απλότητά του. Όταν τον είδε ο πρόεδρος Δημ. Λαζαρίδης θύμωσε τόσο πολύ που δυστυχώς του μίλησε πολύ άσχημα ταπεινώνοντας έτσι εκείνον τον εξαιρετο άνθρωπο. Ο Αλέξης δεν απάντησε, έκανε υπομονή και τελικά επισκεφθήκαμε τον Ανδρεάδη, τον Νέστορα του ποντιακού Ελληνισμού.

Την εποχή εκείνη άρχισε να ακούγεται πάρα πολύ το όνομα

του καθηγητού του Πανεπιστημίου της Βιέννης, αιμηνήστου Πολυχρόνη Ενεπεκίδη, λόγω των δημοσιεύσεων σχετικά με την ιστορία του ποντιακού Ελληνισμού που έκανε στις εφημερίδες ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ, ΝΕΑ και ΒΗΜΑ.

Διαβάζαμε τότε στα δημοσιεύματα του Ενεπεκίδη πρωτόγνωρα γεγονότα, όπως για τη Γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου. Τότε με τον Αλέξη επηρεασθήκαμε τόσο πολύ και αποφασίσαμε να πάμε στη Βιέννη να τον συναντήσουμε και να τον καλέσουμε να δώσει διάλεξη στην Εύξεινο Λέσχη για την ιστορία του ποντιακού Ελληνισμού.

Πήγαμε στη Βιέννη (πρέπει να σημειώσω ότι όλα τα έξοδα τα επιβαρυνθήκαμε εμείς οι ίδιοι) και βρήκαμε μετά από πολύ κόπο το σπίτι όπου έμενε ο διάσημος καθηγητής. Χτυπήσαμε την πόρτα επί πολλή ώρα αλλά δυστυχώς δεν μας άνοιξε κανένας (σημειωτέον ότι ο καθηγητής δεν είχε οικογένεια και ζούσε μόνος του σε ένα μικρό διαμέρισμα). Κάποια στιγμή βγαίνει ένας γείτονας και μας πληροφορεί ότι ο καθηγητής λείπει στην Αθήνα.

Καταλαβαίνετε πως μας έλουσε και τους δύο κρύος ιδρώτας και αφού συνήλθαμε από το σοκ που πάθαμε αποφασίσαμε να πάμε στη συνέχεια στην Αθήνα.

Πράγματι μετά την επιστροφή μας στην Ελλάδα πήγαμε στην Αθήνα και συναντήσαμε τον καθηγητή. Μας καλωσόρισε με αγάπη και πρέπει να πω ότι εντυπωσιάσθηκα από το παρουσιαστικό του και τον τρόπο συμπεριφοράς. Δέχθηκε πρόθυμα και ολόψυχα την πρότασή μας να δώσει μια διάλεξη στην Εύξεινο Λέσχη, ιστορικού περιεχομένου.

Η διάλεξη έγινε τελικά. Ήταν μία εκπληκτική διάλεξη μεστή περιεχομένου για την ιστορία του ποντιακού Ελληνισμού με πρωτοφανή προσέλευση κόσμου που έφτανε μέχρι τα σκαλοπάτια της αίθουσας της Ε.Λ. Η διάλεξη είχε και ένα άλλο σημαντικό αποτέλεσμα: Κάνοντας γνωστό τον καθηγητή συνέβαλε έτσι ώστε και άλλοι να εκφράσουν την επιθυμία να συνεργαστούν μαζί του όπως το κορυφαίο και πολύ γνωστό Σωματείο «Μέριμνα Ποντίων Κυριών».

Επί προεδρίας του Δημήτρη Λαζαρίδη (1974-1975) υπήρξα γενικός γραμματέας του Δ.Σ. Κατά τη χρονική εκείνη περίοδο πραγματοποιήθηκαν δύο μεγάλα γεγονότα: 1. Η ίδρυση βιβλιο-

θήκης στον Οίκο Ακρίτα Φοιτητού και 2. η επαναλειτουργία του Λαϊκού Πανεπιστημίου. Μεταξύ αυτών που έδωσαν διαλέξεις με σημαντικά θέματα την εποχή εκείνη υπήρξε και ο δάσκαλός μου επιμελητής στην Α΄ Παθολογική Κλινική του ΑΧΕΠΑ, κ. Χαρίσιος Μπουντούλας, ο οποίος βέβαια μετά εξελίχθηκε σε καθηγητή Καρδιολογίας στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου του Οχάιο της Αμερικής.

Ο κ. Μπουντούλας κατάγεται από το όμορφο χωριό Βελβεντό Κοζάνης, κοντοχωριανός ο οποίος με στήριξε σε όλη μου την καριέρα ως καρδιολόγο.

Κατά τις αρχαιρεσίες της 14ης Δεκεμβρίου 1978 εξελέγη και πάλι μέλος του Δ.Σ. και ανέλαβα πάλι τα καθήκοντα γεν. γραμματέα με πρόεδρο τον αείμνηστο Γιάννη Συμεωνίδη, α΄ αντιπρόεδρο τον αείμνηστο Αλέξη Αναστασιάδη και β΄ αντιπρόεδρο τον αείμνηστο Γεώργιο Λυπηρίδη.

Σπουδαίο έργο της διοίκησης αυτής ήταν, ύστερα από πρόταση του καθηγητή Πολ. Ενεπεκίδη, η τοποθέτηση αναμνηστικής πλάκας στην οικία όπου πέθανε ο Αλ. Υψηλάντης στη Βιέννη. Πραγματοποιήθηκε τότε για τον σκοπό αυτό από την Ε.Λ. εκδρομή στη Βιέννη με πολλές ευχάριστες ώρες, στις οποίες μεγάλη συμβολή είχε ο αείμνηστος Γιώργος Λυπηρίδης με τα απίθανα ανέκδοτά του τα οποία απολάμβανε περισσότερο από όλους ο πρόεδρος.

Η τελετή του εντοιχισμού της αναμνηστικής πλάκας στο σπίτι όπου πέθανε ο Αλ. Υψηλάντης έγινε με κάθε επισημότητα και μεγαλοπρέπεια. Το κείμενο της αναμνηστικής πλάκας γραμμένο στη γερμανική και ελληνική γλώσσα αναφέρει: «Στο σπίτι αυτό άφησε την τελευταία του πνοή ο Εθνεγέρτης των Ελλήνων ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ» - Εύξεινος Λέσχη Θεσσαλονίκης. Παρών φυσικά ήταν και ο καθηγητής ιστορίας του Πανεπιστημίου της Βιέννης Πολ. Ενεπεκίδης. Ο αείμνηστος καθηγητής δεν μπορούσε να κρύψει τη χαρά του αλλά και την ικανοποίησή του γιατί μεγάλη ήταν η συνεισφορά του στην πραγματοποίηση αυτής της τελετής. Θυμάμαι ότι καθίσαμε μετά σε μια καφετέρια όπου απήλαυσα στην κυριολεξία όλη τη σοφία του στα όσα έλεγε για τη ζωή του στη Βιέννη, στο Πανεπιστήμιο της Βιέννης και για τη Γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου.

Στην επιστροφή μας από τη Βιέννη είχαμε πάρα πολλές αναταράξεις στο αεροπλάνο που επιβαίναμε. Οι αναταράξεις ήταν έντονες ώστε έπεφταν διάφορα αντικείμενα στο πάτωμα ευτυχώς χωρίς να τραυματιστεί κανένας. Σε κάποια στιγμή ένιωσα το αεροπλάνο να χάνεται και έγειρα ασυναίσθητα το κεφάλι μου στον ώμο της αείμνηστης Νίτσας Συμεωνίδη, συζύγου του προέδρου, εκείνη κράτησε την ψυχραιμία της και μου έκανε συστάσεις να μην φοβάμαι. Στα πίσω καθίσματα είδα να κάθεται ο αείμνηστος Χάρης Ερμειδής, βουλευτής τότε της Β΄ Θεσσαλονίκης, τον οποίον και ρώτησα πώς βλέπει (λόγω της εμπειρίας των πολλών ταξιδιών) την κατάσταση. Αυτός απάντησε ατάραχος ότι είχε συναντήσει πολλά χειρότερα. Σε λίγο τα πράγματα ηρέμησαν και φθάσαμε στο αεροδρόμιο της Θεσσαλονίκης, ήρεμοι και χαρούμενοι, κάνοντας βέβαια τον σταυρό μας που δεν πάθαμε τίποτα.

Την εποχή εκείνη συνήθιζε η Ευξείνος Λέσχη να πραγματοποιεί τους ετήσιους χορούς της σε αίθουσες ξενοδοχείων. Ένας τέτοιος χορός πραγματοποιήθηκε επί προεδρίας του Γ. Συμεωνίδη σε μία αίθουσα του ξενοδοχείου «Ηλέκτρα Παλλάς».

Εγώ μαζί με τον Κώστα τον Γαβρίδη συμμετείχαμε στην επιτροπή χορού. Κάποια στιγμή γύρω στα μεσάνυχτα ο πρόεδρος μας λέει πως χορός της Ευξείνου Λέσχης δεν μπορεί να πετύχει χωρίς τον Γώγο, τον πατριάρχη της λύρας (σημειωτέον ότι ο Συμεωνίδης υπεραγαπούσε τον Γώγο) κι έπρεπε να πάμε να τον πάρουμε από ένα κέντρο της Δυτικής Θεσσαλονίκης όπου έπαιζε λύρα και να τον φέρουμε στον χορό μας. Εμείς τον ακούσαμε και συμφωνήσαμε να πάμε. Το αποτέλεσμα όμως δεν ήταν το επιθυμητό, γιατί όταν επιστρέψαμε μαζί με τον Γώγο ο χορός σχεδόν τελείωνε. Είχε όμως προλάβει να παίξει με τη γνωστή δεξιοτεχνία του ένα βαλς, που χόρευε ο αείμνηστος Θόδωρος Μουμτζίδης με τη σύζυγό του.

Στις εκλογές του 1977 δεν έβαλα υποψηφιότητα γιατί προγραμμάτισα να πάω για μετεκπαίδευση στο Λονδίνο και συγκεκριμένα στο Νοσοκομείο Hammersmith πάνω στην ηχοκαρδιογραφία που αποτελούσε την εποχή εκείνη μια ανατέλλουσα διαγνωστική μέθοδο των παθήσεων της καρδιάς.

Με τον τότε υπουργό Βορ. Ελλάδος Β. Ιντζέ 4-1-1982 στην Εύξεινο Λέσχη Θεσσαλονίκης. Διακρίνονται: Γ. Παρχαρίδης, Κ. Αποστολίδης, Ι. Αποστολίδης, Γ. Πανίδης, Ελ. Μουρατίδου, Α. Γρηγοριάδης, Α. Αναστασιάδης, Χ. Χιώτης, Κ. Γαβρίδης, Τ. Ζυγαντιδής, Ν. Παλασιδής και Χ. Παπαδόπουλος.

Κόψιμο της βασιλόπιτας στην Εύξεινο Λέσχη Θεσσαλονίκης, 1981. Διακρίνονται: Α. Αναστασιάδης, Γ. Αποστολίδης, Γ. Πανίδης, Ε. Μουρατίδου, Χ. Χιώτης, Α. Γρηγοριάδης, Ν. Παλασιδής, Σ. Παπαθεμελής και Μ. Κυνηγόπουλος.

Με τον αείμνηστο καθηγητή ιστορίας του Πανεπιστημίου Βιέννης Πολ. Ενεπεκίδη, 1982. Διακρίνονται: Γ. Παρχαρίδης, οι αείμνηστοι πρώην Πρόεδροι της Ευξείνου Λέσχης Ι. Συμεωνίδης και Ι. Λαζαρίδης.

Στην Παναγία Σουμελά στο Βέρμιο, 1982. Διακρίνονται: ο Γ. Παπανδρέου να σέρνει τον χορό και ακολουθούν Β. Ιντζές και Γ. Παρχαρίδης.

Από την τοποθέτηση του θεμελίου λίθου για το Μουσείο του ποντιακού Ελληνισμού, 1982. Διακρίνονται: Β. Ιντζές, Γ. Παρχαρίδης, Κ. Γαβρίδης, Θ. Λαζαρίδης, Ι. Συμεωνίδης, Α. Θεοφυλάκτου, ο τότε δήμαρχος Θ. Μαναβής και ο τότε νομάρχης Λ. Σακκελάρης.

*Στο άγαλμα της Ελευθερίας, Ν. Υόρκη, με τον Β. Ιντζέ.
Διακρίνονται επίσης: Γ. Παρχαρίδης, Γ. Πανίδης, Ι. Αποστολίδης,
Ξ. Σοφιανίδης, Τ. Καμπουρίδου, Ε. Μουρατίδου,
Κ. Παλαιστή με την κόρη της, ο αείμνηστος λυράρης Κ. Κωνσταντινίδης
και ο αείμνηστος Μ. Κυνηγόπουλος.*

Με τη σύζυγό μου Φούλα και τον αξέχαστο φίλο μου Φώτη Χατζηφωτιάδη που ζούσε τότε στη Ν. Αφρική, 1982.

Στο 4^ο Συνέδριο της Ομοσπονδίας «Αμερικής-Καναδά»
στον χορό μετά τη λήξη του συνεδρίου.
Χορεύουν: Β. Ιντζές, Γ. Παρχαρίδης, Γ. Πανίδης και Ν. Παλασιδής.

Στην τελετή έναρξης του 4^{ου} Συνεδρίου της Παμποντιακής Ομοσπονδίας «Αμερικής-Καναδά», το 1982. Διακρίνονται: Γ. Παρχαρίδης, Β. Ιντζές και ο αρχιεπίσκοπος Αμερικής κ.κ. Ιάκωβος.